

La teixeda de Lliurella

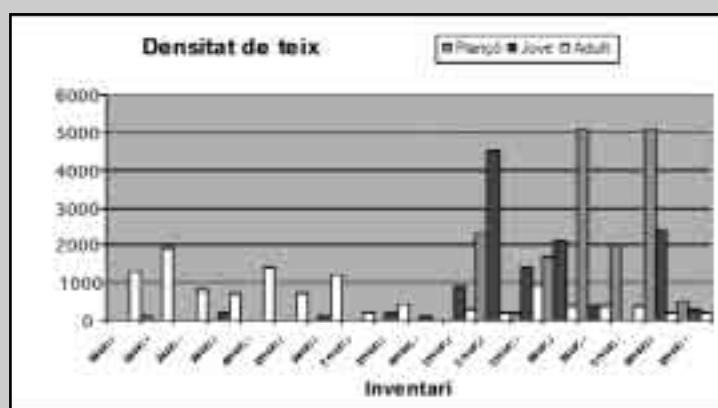
Un cas concret de teixeda és la situada a la capçalera del torrent de Lliurella, entre Santa Pau i Sant Joan les Fonts, que no va ser descrita fins a l'any 2004. Ocupa una extensió superior a les 8 hectàrees i es distribueix de forma esparsa als peus dels cingles de Sant Julià del Mont, des dels 460 fins als 600 metres d'alçada. Es desenvolupa sobre un substrat de tipus sedimentari format per gresos, argiles i conglomerats.

El microclima de la zona és molt humit, i hi creixen l'alzinar muntanyenc humit (*Quercetum mediterraneo-montanum*) amb pi roig (*Pinus sylvestris*) i la fageda amb boix (*Buxo-Fagetum sylvaticae*). La teixeda es troba com a comunitat forestal dominant només en el seu nucli.

El grau de regeneració de la teixeda de Lliurella és important, i arriba a densitats de 51 plançons per 100 m². Actualment creix en extensió cap al nord, seguint el descens del torrent. Els teixos són majoritàriament de dimensions mitjanes, exceptuant les poblacions properes al nucli, on hi ha pocs individus amb un tronc de diàmetre superior als 30 centímetres.

Els individus més grans que s'hi han trobat són un teix de rebrot amb una soca de 76 centímetres de diàmetre i un altre de ben constituït amb un tronc de 42 centímetres de diàmetre. Les alçades poques vegades superen els 10 metres.

Sergi Vila

Distribució dels teixos a la teixeda de Lliurella.

Durant els dos primers anys es va observar que els teixos joves de la zona on s'havien tallat tots els pins apareixien amb les fulles marrons i altres símptomes d'un cert estrès. A partir del tercer any la situació va canviar, i els teixos de les dues zones on s'havien portat a terme els tractaments tenien un aspecte vigorós, amb creixements que superaven

estadísticament els registrats a la parcel·la de control. El major creixement dels teixos joves en la zona on es van tallar els pins pot explicar-se per la menor competència pels recursos. Probablement l'estrès inicial dels teixos es pot evitar si només es treuen una part dels pins del voltant i es redueix l'exposició massa directa a la llum solar.

Proves de germinació i supervivència

També l'any 2000, i amb la participació de Josep Maria Bas, professor del Departament de Ciències Ambientals de la Universitat de Girona, es van sembrar llavors de teix en diferents condicions en la teixeda de Misaclos per tal de determinar les variables que més poden influir en l'emergència i supervivència de les plàntules. Es volia comprovar també si per germinar feia falta que les llavors haguessin passat pel tracte digestiu d'un animal. L'emergència de les plàntules es va iniciar a la primavera del segon any. Altres autors, com Garcia (2005), han comprovat un temps de la sembra a la germinació molt semblant. S'ha vist que l'emergència en la zona de teixeda oberta comença quatre setmanes més tard que en la tancada. Les llavors sense aril (part externa carnososa del fruit) presenten un percentatge d'emergència superior a la llavor simple. Es va comprovar que el pas pel tracte digestiu de les llavors no millora la germinació respecte a les llavors en les que es va extreure l'aril manualment. A la teixeda de Misaclos els fruits són engolits per ocells (especialment per tords) i mamífers (sobretot per genetes). S'hi han detectat uns períodes crítics per la sequera d'estiu i en alguns moments de fred a l'hivern, durant els quals la mortalitat de plançons és elevada. Cal investigar-ho durant més temps.

Mortalitat per fongs

Quan es feien els inventaris forestals es va detectar una clapa de teixos morts a la teixeda de Misaclos, ja coneguda pel seu propietari, Lluís Masanella, el qual ens va informar que s'estava estenent i que cada vegada hi havia més teixos que s'anaven assecant. Mariano Rojo, especialista en plagues i malalties, després de visitar el bosc i prendre'n mos-